

Knihovní poznámku o zápovědi zcizení dle § 382, č. 6 ex. ř. lze vymazati po vzneseném odporu, až když usnesení odporu vyhovující stane se právoplatným.

Soud stolice první, jenž povolil žalobci proti žalovanému prozatímní opatření zápovědi zcizení a zadlužení nemovitostí, nařídil k návrhu žalovaného výmaz knihovní poznámky této zápovědi, jakmile odporu jeho proti prozatímnímu tomu opatření vznesenému vyhověl a opatření zrušil, nevyčkav ani právomocí usnesení opatření zrušujícího.

Rekursní soud k stížnosti navrhovatele opatření změnil usnesení výmaz knihovní poznámky povolující, návrh odporu na výmaz zamítl a prvním soudu uložil, aby knihovní stav zapsaný vymazané poznámky knihovní obnovil.

Nejvyšší soud o rozhodnutí svém ze dne 19. srpna 1919 č. R I 324/19 dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění:

První soud poznamenav vedle § 384, ex. ř. o knize pozemkové z moci úřadu prozatímním opatřením povolenou zápověď zcizení a zadlužení nemovitosti Bové ve vložce č. 64, poz. knihy H. Ch. připsané, vymazal tuto poznámku k návrhu odporující prozatímního opatření usnesením ze dne 15. května 1919 V III 12/19-4, když byl jejím odporu proti opatření, vznesenému usnesením ze dne 29. března 1919 vyhověl, přes to, že proti poslednějšímu usnesení podán byl rekurs a že rekursní soud rozhodnutím svým ze dne 29. dubna 1919 R IX 82/19 je změnil.

Správně rozhodl rekursní soud, že výmaz zmíněné poznámky knihovní neměl být nařízen, pokud usnesení odpor proti povolenému opatření vyřizující nestalo se právoplatným. Ustanovuje arci § 524, c. ř. s., jehož předpis dle §§ 78, a 402, ex. ř. platí i v daném případě, že rekurs nemá odkládacího účinku, pokud se týče provedení usnesení, jemuž bylo odporováno, avšak pravidla toho užití lze jen, kde zákon něčeho jiného nestanovil. Z předpisů §§ 384, a 397., 399, ex. ř. vysvitá, že poznámka povolené zápovědi po rozumu § 382, č. 6, ex. ř. musí zůstat v pozemkové knize, dokud zápověď nebyla definitivně zrušena, ať již proto, že tvrzený nárok, pro který byla povolena, byl právoplatně zamítnut anebo z jiného důvodu (Neumannův kom. k ex. ř., 2. vyd., str. 1098).

Ustanovujeť přece třetí odstavec § 384, ex. ř., že zápisy knihovní poznámky zápovědi odporující teprve po právoplatném vyřízení nároku na nemovitost neb knihovní právo vzneseného, tudíž i nároku na obstatku dojdou neb pozbývají právního významu.

Rovněž stanoví třetí odstavec § 397, ex. ř., že vznesením odporu nestaví se výkon povoleného opatření. Dokud se tedy o odporu jedná a ten není právoplatně vyřízen, musí knihovní poznámka povolené zápovědi zůstat v knize pozemkové, aby zjištěti se dalo, které zápisy knihovní nebyly nabyty v dobré víře a budou proto odporující jí, dle výsledku vyřízení nároku, který ní měl být zabezpečen, býti posuzovány.

Rozhodnutí rekursního soudu návrh stěžovatelčin na výmaz poznámky zamítající, pokud o vzneseném jejím odporu proti povolenému prozatímnímu opatření právoplatně nebylo rozhodnuto, odpovídá tudíž zákonu, pročez dovolací její stížnosti nebylo lze přiznati úspěchu.

Proti výpovědi z bytu dané se souhlasem soudu lze podati námitky vyjímaje ony, jež přísluší nájemci dle § 7, min. nař. ze 17. prosince 1918 č. 83 a § 5, min. nař. z 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař.

Soud první stolice odmítl námitky, jež vznesla vypovězená strana proti výpovědi, k níž soud dal svolení, jelikož právě vedle § 4, odst. druhý nař. min. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. nepřísluší v případě takovém nájemníku právo námitky.

Krajský jako rekursní soud zrušil usnesení to a nařídil okresnímu soudu, aby bez ohledu na své zamítací důvody námitky k soudu přial a s nimi dle § 571, c. ř. s. naložil. Neboť zákon ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. ustanovuje sice tak, jak shora uvedeno, avšak ustanovení to nelze pojmati tak, že by nájemník vůbec nesměl podati proti výpovědi námitky. Právo jeho jest v tom směru jen omezeno, že nesmí podány býti námitky jen ohledně otázky, je-li důvod k výpovědi dle zákona ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. dán.

Vždyť ani výpověď není vyloučena je-li k ní dáno svolení (§ 1, cit. zák. „může dáti výpověď“). Je-li však výpověď pří-

ustna, pak nutně musí býti připuštěny i námitky dle § 566, a násl. c. ř. s., pokud ovšem netýkají se otázky důvodu výpovědi.

V přítomném případě jde o námitku, že měla býti dána výpověď dle smlouvy čtvrtletní a nikoli osmídnenní. To netýká se důvodu výpovědi a proto ovšem námitka ta není vyloučena.

Že námitky nejsou vyloučeny, jde z toho, že by jinak výpověď nemusila míti ani náležitosti pro výpověď z nájmu v § 562, c. ř. s. předepsaných, což však ze zákona nelze nijak dovozovati. Ale musí-li míti výpověď náležitosti ty, pak se musí připustit i námitky uplatňující nedostatky náležitostí těch.

Jeví se proto rekurs odůvodněným, bylo mu vyhověno a nalezeno, jak uvedeno svrchu.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 19. srpna 1919 R I 331/19 dovolacímu rekursu nevyhověl. Odůvodnění: Ministerským nařízením ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a nař. se podle jeho nadpisu pouze doplňuje i mění min. nařízení ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. o ochraně nájemců, obě tato nařízení pak byla vydána dle úvodních vět svých na základě zákona ze dne 24. července 1917 č. 307 ř. z., jímž byla vláda toliko zmocněna, vydávati za příčinou mimořádných, válkou vyvolaných poměrů potřebná opatření v oboru hospodářském. Dle § 7, onoho nařízení, č. 83 může pronajímatel nájemní smlouvy vypověděti jen z důležitých důvodů tam uvedených a § 5, nařízení č. 62 z roku 1919 částečně změněných i doplněných. Dle §§ 1, až 3, tohoto nařízení, č. 62 pronajímatec může dáti výpověď jen se svolením soudu a to na základě vlastního návrhu, v němž uvéstí jest důvod zamýšlené výpovědi; o návrhu tom sluší vyslechnouti odporce a předsevztí potřebné setření. Nařízeno není, že nájemce povinen jest, v řízení tomto uvéstí všechny své námitky proti výpovědi i pokud neplynou z ustanovení § 7, nařízení č. 83 a § 5, nařízení č. 62. Z toho následuje, že soudním usnesením, vydaným dle § 3, tohoto nařízení, č. 62 o návrhu pronajímatec, soud rozhoduje toliko o otázce, zdali pronajímatec má důležité příčiny k výpovědi dle § 7, nařízení č. 83 a § 5, nařízení č. 62, nebo zdali nájemce má dle těchto zákonných ustanovení právo námitky proti výpovědi, nikoli však, zdali výpověď jest či není oprávněna pro jiné námitky nájemce. Podle § 606, z. obč. nesmí zákon vykládan býti dle svého slovního znění, nýbrž dle zvláštního významu slov v jejich souvislosti a dle jasného úmyslu zákonodávce. Ustanovení druhé věty § 4, nařízení č. 62 z roku 1919, dle něhož nájemníku nepřisluší právo námitky, dal-li soud souhlas k výpovědi, lze tedy vztahovati toliko na námitky, jež přísluší nájemci dle § 7, nařízení č. 83 a § 5, nařízení č. 62, nikoli však na jiné námitky, jež nájemce chce uplatňovati proti výpovědi. O těchto námitkách jednatí jest podle §§ 571, a násl. c. ř. s., jestliže byly včas vzneseny proti výpovědi dané pronajímatec.

Pronajímatec v případě daném ani neuvedl ve své žádosti o svolení, proč chce dáti toliko osmídnenní a nikoli čtvrtletní výpověď a v soudním řízení o žádosti oné zahájeném, nebvylo této otázce vůbec jednáno. To nadá zde taktéž velmi na váhu.

Usnesení v odpor vzaté vyhovuje tudíž věci i zákonu a rekurs dovolací není oprávněn.

Zahájené ediktální řízení dle § 128, patentu nepřekážá, vyvede-li během jeho na jevo, že jest tu určitý dědic, jehož nabytí je neznám, aby použito bylo předpisu § 131, patentu.

Po vydání vyhlášky dle § 128, nesp. pat. vyšlo na jevo, že mimo dědice, již se na výzvu přihlásili, byli by ku pozůstalosti povoláni také děti děda a báby ze strany otcevy, totiž A a B, dotyčně jejich rotnoci. Soud pozůstalostní zřídil těmto zákonným dědicům, jejichž nabytí není znám, opatrovníka a vyzval je vyhláškou ku přihlášce dědicke dle § 131, nesp. pat.

Po uolnutí lhůty první vyhlášky dle § 128, nesp. pat. učinili přihlášení dědicové návrh, aby pozůstalost projednána byla jen s dědici, kteří v této ediktální lhůtě podali dědicovou přihlášku a aby bylo uznáno, že domnělí dědicové A a B, nepřihlásivše se včas, jsou z veškerého dědictví vyloučeni.

Pozůstalostní soud návrh tento zamítl, poněvadž dědicové A a B během první ediktální lhůty nebyli nikým zastoupeni a nebyli také o dědicém nápadu vyrozuměni, nemohou proto z dědictví býti vyloučeni.

Krajský jako rekursní soud stížnosti přihlášených dědiců nevyhověl, jelikož osoby, v nichž zájmu druhý edikt dle § 131, nesp. pat. byl vydán, nemohou z pozůstalosti býti vyloučeny, dokud nebude prokázáno, že zemřely a potomků nezanechaly.